

Pobijanom presudom preinačena je presuda Privrednog suda u Novom Sadu P-1422/2049 od 25.07.2019. godine (ispravno bi bilo P-1422/2014 od 16.04.2019. godine) u stavu 2, delu stava 3, delu stava 4 i u stavu 6 i presuđeno tako što je:

- 1) Usvojen tužbeni zahtev tužilaca i utvrđeno da je ništav Ugovor o ustupanju potraživanja zaključen između prvotuženog i trećetuženog 29.12.2006. godine
- 2) Obavezan trećetuženi da plati tužiocu prvog reda iznos od 356.021,26 USD sa domicilnom kamatom od 5% na godišnjem nivou počev od 18.06.2006. godine pa do siplate, sve u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan isplate, kao solidarni dužnik sa prvotuženim
- 3) Obavezan je trećetuženi da tužiocu drugog reda isplati iznos od 11.198.650,00 dinara kao solidarni dužnik sa prvotuženim
- 4) Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Pobijana presuda je nezakonita iz sledećih razloga.

O b r a z l o ž e n j e

Imajući u vidu činjenično pravnu kompleksnost predmetne pravne stvari, trećetuženi će revizijske razloge navesti za svaki deo pobijanog dela izreke drugostepene presude posebno.

Pre obrazlaganja pojedinačnih revizijskih razloga, trećetuženi posebno želi da napomene dve stvari.

Prvo, drugostepeni sud je u pobijanoj presudi na strani 4 istakao da je **prvostepni sud pravilno utvrdio činjenično stanje**, ali da je po stavu drugostepenog suda na pravilno utvrđeno činjenično stanje pogrešno primenio materijalno pravo. Ovo dalje znači da je drugostepeni sud u potpunosti prihvatio činjenično stanje koje je utvrdio prvostepeni sud.

Drugo, prvostepeni sud je jasno u presudi na više mesta napomenuo, a što može da se utvrdi i čitanjem spisa predmeta u delu koji se odnosi na ponovni postupak, nakon ukidanja prvobitno doneta prvostepene odluke, da tužioci nisu postupili po nalogu drugostepenog suda i da u ponovnom postupku nisu dostavili / predložili izvođenja dokaza ni na jednu spornu okolnost na koju je ukazao drugostepeni sud. Tačnije da je činjenično stanje, koje je bilo više nego sporno, ostalo identično u odnosu na činjenično stanje postojeće u vreme prvobitnog prvostepenog presuđenja, dok su nalozi PAS-a za postupanje u ponovnom postupku bili brojni!

I

Trećetuženi će revizijske razloge prvo izneti u odnosu na deo pobijane presude koji se tiče utvrđenja ništavosti Ugovora o ustupanju potraživanja zaključenog između prvotuženog i trećetuženog 29.12.2006. godine.

Predmetnim ugovorom trećetuženi je kao ustupilac, ustupio prvotuženom kao prijemniku potraživanje koje je imao prema PI Panonka u iznosu od 4.793.681,02 eur uz naknadu uz diskont u iznosu od 2.581.232,66 eur a što je iznosilo 3.400.000,00 usd, koju obavezu je prvotuženi izmirio prenosom u vlasništvo

trećetuženom obveznica Republike Irak ISIN-kod XS0240295575 izdatih 23.01.2006. godine u ukupnom nominalnom iznosu od 3.400.000,00 usd.

Privredni apelacioni sud je, odlučujući o žalbama izjavljenim na prvobitno donetu prvostepnu presudu u ovoj pravnoj stvari, u presudi 3 PŽ-9527/13 od 20.08.2014. godine, a u vezi sa ovim delom tužbenog zahteva istakao sledeće:

- da prvostepeni sud nije dao jasne razloge o stranačkoj sposobnosti i aktivnoj legitimaciji KTI; da je prvostepeni sud pogrešio kada je aktivnu legitimaciju za vođenje ovog spora zasnovao na navodno utvrđenoj aktivnoj legitimaciji za vođenje spora u sasvim drugoj pravnoj stvari jer obrazloženje presude ne podleže pravnosnažnošću; **da je odluku o aktivnoj legitimaciji morao da zasnuje na relevantnim odredbama stečajnih propisa RH**; da rešenje Trgovačkog suda u Zagrebu St 76/2001 od 26.09.2008. godine kojim je zaključen stečajni postupak nad stečajnim dužnikom a nastavljen u odnosu na stečajnu masu ne predstavlja dokaz o stranačkoj i aktivnoj legitimaciji tužioca
- da po stanovištu drugostepenog suda Ugovor o ustupanju potraživanja od 29.12.2006. godine ne podleže sankciji ništavosti i da drugostepeni sud nije preinačio presudu u ovom delu jedino iz razloga što je sporna stranačka i aktivna legitimacija tužioca prvog reda.

Dokaz: Presuda Privrednog apelacionog suda 3 PŽ-9527/13 od 20.08.2014. godine, u spisima predmeta

U ponovnom postupku prvostepni sud je rukovođen nalogima drugostepenog suda utvrdio sledeće:

- da tužilac prvog reda, suprotno nalogima drugostepenog suda nije dostavio nijedan jedini dokaz na okolnost stranačke sposobnosti / aktivne legitimacije, što je bilo za očekivati shodno nalogima drugostepenog suda, da tužilac prvog reda morao da dokaže da predmetno potraživanje prešlo na njega kroz sva tri stečaja kroz koja je KTI prošla kao i da su rezervisana sredstva za vođenje ove parnice
- da iz činjenica utvrđenih u toku postupku, a tiču se ustupanja potraživanja po ugovoru od 29.12.2006. godine ne proizilazi ništavost ugovora što je bio i izričit stav drugostepenog suda, uz posebnu napomenu da ništa od spornih činjenica nije utvrđeno u ponovnom postupku.

Dokaz: Presuda Privrednog suda u Novom Sadu P-1422/2014 od 16.04.2019. godine, u spisima predmeta

Dalje, prvostepeni sud je ponovnom postupku, tačnije u presudi od 16.04.2019. godine, **koja je u tom delu potvrđena od strane drugostepenog suda u stavu I, koji nije predmet ove revizije**, utvrdio sledeće:

- da obveznice Republike Irak ISIN-kod XS0240295575 ne glase na bilo koga od tužioca, da nisu individualno određena stvar, da s toga ne mogu da budu predmet izlučenja iz stečajne mase prvotuženog, tačnije da ne pripadaju određenom tužiocu, već da tužioci eventualno mogu da imaju novčano potraživanje prema prvotuženom u novčanoj protivvrednosti obveznica, ako dokažu osnovanost svog potraživanja prema prvotuženom

- **da su pravnovaljani** Ugovor o ustupanju potraživanja od 19.10.2006. godine sa aneksom od 30.10.2006. godine kao i izjava o prebijanju od 02.11.2006. godine; podsetimo Ugovorom o ustupanju potraživanja od 30.10.2006. godine sa pratećim aneksom trećetuženi je na prvotuženog preneo potraživanje koje je imao prema Dunav Čelarevo u iznosu od 36.630.543,78 dinara nakon toga prvotuženi je prebio potraživanje koje je imao prema Dunav Čelarevo sa potraživanjem Dunava Čelarevo prema prvotuženom na osnovu izvoza robe za Irak na ovaj način prvotuženom Conet ostale su obveznice Republike Irak u vrednosti od 36.630.543,78 dinara koje bi pripale Dunavu Čelarevo da potraživanje Dunava po ovom osnovu nije namireno kroz prebijanje duga Dunav Čelareva zaključujemo da je pravnosnažno presuđeno da su 02.11.2006. godine Conetu, ovde prvotuženom ostale obveznice Iračke države u vrednosti od 36.630.543,78 dinara.

Dokaz: Presuda Privrednog suda u Novom Sadu P-1422/2014 od 16.04.2019. godine
 Presuda Privrednog apelacionog suda 2 Pž-4500/19 od 14.11.2019. godine, obe u spisima predmeta

Međutim, drugostepni sud sada, **suprotno svemu navedenom, a posebno svom ranije zauzetom pravnom stavu**, u pobijanoj odluci zauzima sasvim drugačije pravno stanovište.

a)

Tako drugostepeni sud u pobijanoj presudi zauzima stav da iz potvrde Trgovačkog suda u Zagrebu (koja je postojala i u momentu donošenja prve po redu drugostepene odluke) proizilazi da je stečajni dužnik brisan iz registra 2008. godine...te to znači da nakon brisanja pravnog lica po zaključenu stečajnog postupka stečajna masa preuzima sva prava i obaveze KTI kao univerzalni sukcesor iz čega sledi da je ista pravni sledbenik u nedovršenim postupcima.

Kao što smo rekli ovaj stav PAS-a iz pobijane presude direktno je suprotan ranijem stavu PAS-a iz prvobitne drugostepene odluke u momentu donošenja koje je takođe postojala navedena potvrda suda iz Zagreba.

U ovom delu pobijana presuda je prvenstveno zahvaćena bitnom povredom ZPP-a iz člana 374 stav 1 a u vezi sa članom 374 stav 2 tačka 12 jer je presuda u ovom delu nerazumljiva, protivrečna sama sebi i dokazima koji se nalaze u spisima predmeta i ne sadrži razloge o bitnim činjenicama i to iz sledećih razloga.

Drugostepeni sud se u ovom delu nije pozvao ni na jednu jedinu odredbu materijalnog prava kada se pozvao na univerzalnu sukcesiju. Dalje, stečajni dužnik KTI je brisan iz registra 2008. godine, a tužba u ovoj pravnoj stvari je podneta u 2010. godini te ne može biti reči o tome je stečajna masa univerzalni sukcesor u započetim postupcima, jer ovaj postupak nije postojao u momentu brisanja stečajnog dužnika?! Isti tako aktivna legitimacija se utvrđuje za svaki postupak zasebno, što je u ostalom bio i raniji stav PAS-a te je neshvatljivo pozivanje PAS-

41802
a u pobijanoj presudi na drugi postupak iz 2006. godine u smislu utvrđenja aktivne legitimacije tužioca prvog reda u ovoj pravnoj stvari.

Dodatno drugostepeni sud je prenebregao činjenicu da je KTI tri puta prošla kroz postupak stečaja, a što sve takođe proizilazi iz potvrde na koju se pozvao.

Iz predmetne potvrde proizilazi da je pravni prethodni KTI tri puta prošao kroz postupka stečaja i to:

- 1) prvi postupak stečaja nad KTI otvoren je 22.04.1991. godine i vodio se pod brojem St-74/91
- 2) drugi postupak stečaja nad KTI otvoren je 26.11.1996. godine i vodio se pod brojem St-31/96
- 3) treći postupka stečaja nad KTI otvoren je 02.05.2002. godine i vodio se pod brojem St-76/01.

Shodno datumu otvaranja postupka stečaja primenjivali su se sledeći zakoni HR.

Na stečajne postupke St-74/91 i St-31/96 primenjivao se Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji "Službeni list SFRJ" br. 84/89, a u skladu sa Zakonom o preuzimanju Zakona o prisilnoj nagodbi, stečaju i likvidaciji Narodne novine br 53/91, 54/94 kojim zakonom se u članu 1 preuzima Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji "Službeni list SFRJ" br. 84/89.

Na stečajni postupak St-76/01 primenjuje se Stečajni zakon objavljen u Narodnim novinama 44/96 shodno prelaznim i završnim odredbama kojima je regulisano da zakon stupa na snagu 1. siječnja 1997. godine, a da će se stečajni postupci i postupci prisilne nagodbe pokrenuti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti po odredbama Zakona o prisilnoj nagodbi, stečaju i likvidaciji Narodne novine br. 54/94.

Dakle na prvi postupka stečaja St-74/91, u kome je stečajni dužnik prodat kao pravno lice, primenjuje se Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji "Službeni list SFRJ" br. 84/89 preuzet Zakonom o preuzimanju Zakona o prisilnoj nagodbi, stečaju i likvidaciji Narodne novine br 53/91, 54/94.

Kako je aktivno privredno društvo koje je nastalo kao posledica kupoprodaje stečajnog dužnika kao pravnog lica kasnije još dva puta otišlo u stečaj, da bi mi mogli da utvrdimo da li je isto aktivno legitimisano moramo da se vratimo do prvog stečaja i da vidimo da je li je tada predmet kupoprodaje bilo i predmetno potraživanje, što KTI u toku postupka nije dokazala.

Iz potvrda Trgovinskog suda u Zagrebu R3 15472/09 i R3 11798/09 proizilazi da je nad tužiocem rešenjem istog suda St-31/96 od 26.11.1996. godine otvoren postupka stečaja, da je rešenjem od 11.02.2002. godine odobrena prisilna nagodba i stečajni postupka je obustavljen.

Kao što smo naveli na stečaj broj 2 primenjuje se Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji "Službeni list SFRJ" br. 84/89, a u skladu sa Zakonom o preuzimanju Zakona o prisilnoj nagodbi, stečaju i likvidaciji Narodne novine br

53/91, 54/94 kojim zakonom se u članu 1 preuzima Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji "Službeni list SFRJ" br. 84/89.

Tužilac mora dalje da dokaže, a samo u slučaju da dokaže aktivnu legitimaciju kroz stečaj broj 1, da je kroz odobrenu prisilnu nagodbu nakon koje je obustavljen stečaj broj 2 predmetno potraživanje ostalo kao imovina tužioca.

Iz spisa predmeta proizilazi da je nad tužiocem rešenjem Trgovinskog suda u Zagrebu St-76/01 od 02.05.2002. godine otvoren postupka stečaja, da je rešenjem od 26. rujna 2008. godine zaključen postupka stečaja, a da je rešenjem od 23. listopada 2009. godine određen nastavak postupka u odnosu na stečajnu masu.

Činjenica da je postupka stečaja nastavljen u odnosu na stečajnu masu ne znači ništa u smislu aktivne legitimacije bez dokazivanja navedenog u odnosu na stečaj broj 1 i stečaj broj 2.

Pored toga na ovaj treći postupka stečaja primenjuje se Stečajni zakon objavljen u Narodnim novinama 44/96.

Shodno odredbama Stečajnog zakona Narodne novine 44/96, pod uslovom da je za predmetno potraživanje postoji aktivna legitimacija tužioca kroz stečaj 1 i 2, tužilac je dužan da dokaže da je predmetno potraživanje bilo evidentirano kao potraživanje stečajnog dužnika u početnom ekonomskom izveštaju, **da isto nije otuđeno u toku trajanja stečaja broj 3** kao i da su rezervisan sredstva za vođenje ovog postupka.

Da bi tužilac bio aktivno legitimisan, a imajući u vidu sve napred navedeno, a kod inicijalno osporene aktivne legitimacije morao je da dokaže sledeće:

- da je u stečaju broj 1 predmetno potraživanje po osnovu Ugovora o prodajnog dužnika kao pravne osobe koji je zaključen u postupku St 74/91 preneto na kupca, imajući u vidu da je nakon kupoprodaje stečajnog dužnika kao pravnog lica predmetno privredno društvo nastavilo da egzistira kao aktivno i još dva puta prošlo kroz postupak stečaja
- da je u stečaju broj 2 (samo ako je ispunjen uslov iz stečaja 1) nakon zaključene prisilne nagodbe predmetno potraživanje ostalo kao potraživanje tužioca
- i da predmetno potraživanje u stečaju broj 3 bilo evidentirano kao potraživanje tužioca, da isto nije otuđeno u toku trajanja stečaja broj 3, kao i da su rezervisana sredstva za vođenje ove parnice.

Drugostepeni sud je u svojoj prvobitno odluci naveo da predmetno mora da se dokaže i to pravilnom primenom odredbi Zakona o stečaju RH.

Prvostepeni sud je ispravno konstatovao da tužilac prvog reda ništa od predmetnog nije dokazao.

A onda je PAS u pobijanoj odluci bez da je činjenično stanje utvrđeno, i bez da je primenio relevantne odredbe materijalnog prava paušalno zauzeo stav da je stečajan masa univerzalni sukcesor?!

Na ovaj način drugostepeni sud je u ovom delu pogrešno primenio materijalno pravo i to tako što nije primenio relevantne odredbe navedenih Zakona o stečaju RH.

Kako mi uopšte znamo da stečajna masa KTI i dalje postoji, da predmetno potraživanja ako je prošlo kroz prva dva stečaja nije otuđeno u toku trajanja poslednjeg stečaja kad tužilac ništa od predmetnog nije dokazao?

Sa pozivom na koji član kog zakona je PAS u pobijanoj odluci zaključio da je stečajna masa univerzalni sukcesor u postupku koji nije bio iniciran od strane stečajnog dužnika pre zaključenja stečaja? Zašto stečajni dužnik, ako ovo potraživanje stvarno postoji, nije inicirao ovaj postupak, nego navodno stečajna masa dve godine nakon zaključenja stečaja??!! (pri tom govorimo o potraživanju iz 1989. godine).

b)

Isto kao navedeno pod a) gde smo se izjasnili na pitanje aktivne legitimacije KTI, drugostepeni sud je stao na u potpunosti suprotno stanovište kada je u pitanju Ugovor o ustupanju potraživanja od 29.12.2006. godine.

Tako drugostepeni sud u pobijanoj odluci zauzima stav da je Ugovor o ustupanju potraživanja ništav u skladu sa članom 47 ZOO-a u vezi sa članom 103 ZOO-a jer je navodno predmet ugovora nedopušten, a sve iz razloga što je prvotuženi cenu za ustupljeno potraživanje platio prenosom obveznica Republike Irak trećetuženom, koje po stavu drugostepenog suda nisu bile vlasništvo prvotuženog.

Drugostepeni sud dalje pojašnjava da prvotuženi nije bio imalac predmetnih obveznica kao hartija od vrednosti, a da su imao predmetnih obveznica tužioci, da je prvotuženi raspolagao sa obveznicama koje nisu njegove što je suprotno članu 3 Zakona o osnovama svojinsko pravnih odnosa.

U ovoj činjenično pravnoj konstrukciji drugostepenog suda **sve je pogrešno.**

Prvo, i osnovno predmetne obveznice **NE glase na ime**, samim tim ne glase na bilo koga od tužilaca, nisu individualno određena stvar. Sve ovo je potvrdio i sam drugostepeni sud u delu u kome je potvrdio da tužilac drugog reda Farbara Čonoplja ne može da izluči obveznice iz stečajne mase prvotuženog jer iste ne glase na ime i nisu individualno određena stvar. S tim u vezi netačan je navod drugostepenog suda da su imao predmetnih obveznica tužioci.

Drugo, drugostepeni sud je potvrdio da su pravnovaljani Ugovor o ustupanju potraživanja od 19.10.2006. godine sa aneksom od 30.10.2006. godine kao i izjava o prebijanju od 02.11.2006. godine, **a po kom osnovu je prvotuženi stekao obveznice u vrednosti od 36.630.543,78 dinara**, i to pre nego što je zaključen sporni Ugovor o ustupanju potraživanja.

Dakle, ne samo što obveznice ne glase na ime, a samim tim ni na bilo kog od tužilaca, već je prvotuženi stekao pravo na obveznicama u vrednosti od 36.630.543,78 dinara.

Samim tim drugostepeni sud je u ovom delu u celosti pogrešno primenio materijalno pravo.

Drugostepeni sud je pogrešno primenio član 234 Zakona o obligacionim odnosima u kontekstu predmetne pravne stvari, jer nisu u pitanju hartije koje glase na ime.

Drugostepeni sud je pogrešno primenio član 3 Zakona o osnovama svojinsko pravnih odnosa jer je prvotuženi raspolagao sa obveznicama na koje je imao pravo, a koje je stekao na osnovu pravnovaljanog pravnog posla. Dodatno prvotuženi nije raspolagao sa obveznicama koje glase na tužioce, jer nisu u pitanju hartije koje ne glase na ime niti su iste individualno određena stvar.

Drugostepeni sud je pogrešno primenio materijalno pravo i to član 47 Zakona o obligacionim odnosima jer predmet ugovorne obaveze nije nedopušten. Prvo predmet Ugovora o ustupanju potraživanja je potraživanje, tačnije prenos potraživanja. U predmetnom slučaju prenos predmetnog potraživanja nije nedopušten da bi sa pozivom na ovaj član mogla da se utvrdi ništavost ugovora. Čak i ako bi se predmet ugovorne obaveze široku tumačio i protegao i na način izmirenja cene za ustupljeno potraživanje, ugovor bi opet bio pravnovaljan jer je prvotuženi raspolagao sa obveznicama koje su mu pripala na pravnovaljani način kako je napred objašnjeno.

I na kraju drugostepeni sud je pogrešno primenio i član 103 ZOO-a jer predmetni ugovor nije suprotan nijednoj jedinoj odredi materijalnog prava iz razloga napred navedenih.

Poražavajuće je da drugostepeni sud u predmetnoj pravnoj stvari u kojoj je činjenično stanje nije u međuvremenu promenilo zauzme dva u potpunosti različita stava u svojoj prethodnoj i ovoj sada pobijanoj odluci.

Drugostepeni sud se prilikom pravljenja ove neodržive činjenično pravne konstrukcije nije čak ni potrudio da sagleda svoju odluku u celini, pa je tako prevideo da je kao pravnovaljan okarakterisao pravni posao po osnovu koga je prvotuženi stekao obveznice (u delu koji se odnosi na tužioca Dunav Čelarevo), da bi u pobijanom delu zaključio da je prvotuženi raspolagao sa obveznicama koje nisu njegove?!

Toliko o tome.

II

Drugostepeni sud u nastavku obavezuje trećetuženog da tužiocu prvog reda isplati iznos od 356.021,26 USD sa domicilnom kamatom od 5% na godišnjem nivou počev od 18.06.2006. godine pa do isplate sve u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan isplate kao solidarni dužnik sa prvotuženim.

Na ovom mestu je drugostepeni sud prvenstveno izašao iz okvira postavljenog tužbenog zahteva.

Revizijski sud predmetno može da utvrdi prostim čitanjem postavljenog tužbenog zahteva kao i izreke prvostepene presude.

Drugostepeni sud je izašao iz okvira postavljenog tužbenog zahteva, prekoračio je tužbeni zahtev, tako što je samoinicijativno dodao **kao solidarni dužnik sa prvotuženim** a što nije sastavni deo tužbenog zahteva, niti izreke prvostepene presude.

Na ovaj način drugostepeni sud je učinio bitnu povredu odredaba ZPP-a iz člana 374 stav 1 a u vezi sa članom 3 ZPP-a kojim je propisano da sud odlučuje u granicama zahteva postavljenog u tužbi.

Da cela stvar bude apsurdnija, ako je to ikako moguće, sam drugostepeni sud je u svojoj prvobitno donetoj presudi zauzeo stav da je tužilac pogrešio prilikom postavljanja tužbenog zahteva, koji i iz tog razloga nije mogao da se usvoji, jer je prevideo da drugotuženog i trećetuženog označi kao solidarne dužnike u odnosu na prvotuženog, a na koji način dolazi do kumuliranja potraživanja.

Upravo ovaj stav je, vođen nalogom drugostepenog suda, zauzeo i prvostepni sud prilikom ponovnog presuđenja.

Pitanje koje se sada kao osnovano nameće je sledeće:

zašto je drugostepeni sud, u situaciji kada tužilac nije postupio po nalogu drugostepenog suda i uredio tužbeni zahtev u ovom smislu, ispravio propust tužioca i samoinicijativno dodao deo tužbenog zahteva, na koji način je prekoračio tužbeni zahtev?

Dalje, u odnosu na ovaj deo probijane presude ističemo iste revizijske razloge koji se tiču aktivne legitimacije KTI za vođenje ovog postupka, navedene u delu I a) ove revizije, pa ih nećemo ponavljati.

Pored toga u odnosu na ovaj deo pobijane odluke drugostepeni sud je pogrešno primenio brojne odredbe materijalnog prava, što dodatno obrazložimo kako sledi.

Drugostepeni sud je u pobijanoj presudi zauzeo stav da je došlo do probijanja pravne ličnosti te da je trećetuženi iz tog razloga solidarno obavezan sa prvotuženom.

Međutim niti je došlo do proboja pravne ličnosti, niti je sud na ispravan način utvrdio visinu solidarne obaveze.

Podsetimo da je drugostepeni sud u svojoj prvobitno donetoj odluci zauzeo stav da je potrebno dati jasne, konkretne i na zakonu i na činjenicama zasnovane razloge u vezi sa pravnim institutom – proboj pravne ličnosti, kao i da proboj pravne ličnosti nije dokazan u prvostepenom postupku.

Podsetimo da je u prvostepeni sud prilikom ponovnog presuđenja, a u skladu sa nalogima za postupanje drugostepenog suda, konstatovao da tužioci nisu dostvili /predložili izvođenje nijednog jedinog dokaza nakon ukidanja, da je s tim u vezi činjenično stanje, koje je drugostepeni sud u pobijanoj odluci prihvatio kao tačno, ostalo nepromenjeno te da nije dokazano da je došlo do proboja pravne ličnosti.

Dokaz: Presuda Privrednog suda u Novom Sadu P-1422/2014 od 16.04.2019. godine
Presuda Privrednog apelacionog suda 2 PŽ-4500/19 od 14.11.2019. godine,
Presuda Privrednog apelacionog suda 3 PŽ-9527/13 od 20.08.2014. godine, sve u spisima predmeta

Iznenadujuće drugostepeni sud sada, kod istog činjeničnog stanja, zauzima stav da suprotan svom već zauzetom stavu, da je došlo do proboja pravne ličnosti, a samim tim do solidarne odgovornosti trećetuženog.

Drugostepeni sud predmetno obrazlaže sa opet neodrživom činjenično pravnom konstrukcijom da je prilikom zaključenja navodno ništavog Ugovora o ustupanju potraživanja od 29.12.2006. godine prvotuženi čiji je većinski osnivač bio trećetuženi raspolagao sa obveznicama koje nisu njegove nego glase na tužioce.

Međutim već smo obrazložili u odeljku I b) revizije da su u pitanju obveznice koje ne glase na tužioce i koje je prvotuženi stekao po osnovu pravnovaljanog pravnog posla, a pri kojim revizijskim navodima ostajemo i u ovom delu.

S tim u vezi, a imajući **u vidu da je ovo jedini razlog koji je kao razlog naveden za proboj pravne ličnosti**, da do proboja pravne ličnosti, a samim tim ni do odgovornosti trećetuženog nije došlo. Na stranu toga što ovaj jedan razlog, čak i da je tačan A NIJE, ne dovodi do proboja pravne ličnosti koji je složen pravni institut i koji podrazumeva isnjenonost više uslova kumulativno, na šta je lepo ukazao sam PAS u svojoj prethodnoj odluci, pre nego što je iz ko zna kog razloga promenio svoj pravni stav zasnivajući ga na ovoj neodrživoj pravnoj konstrukciji.

Na ovaj način drugostepeni sud je pogrešno primenio materijalno pravo i to član 15 Zakona o privrednim društvima koji se primenjuje u ovoj pravnoj stvari, kao i sve odredbe materijalnog prava navedene u odeljku I b) revizije.

Dodatno, prvotuženi je privredno društvo u stečaju, sva potraživanja prema prvotuženom koja su u stranoj valuti izražavaju se u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan otvaranja postupka stečaja, a kamata se obračunava isto do dana otvaranja postupka stečaja.

Ako je drugostepeni sud želeo da tužioca obaveže kao solidarnog dužnika sa prvotuženim nije ga mogao obavezati na iznos veći od iznosa utvrđenog potraživanja u odnosu na prvotuženog.

Zato nije ispravno obavezivanje trećetuženog:

- na iznos u stranoj valuti jer je potraživanje prema prvotuženom u postupku stečaja po osnovu predmetne presude preračunato u dinarsku protivvrednost
- na iznos u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan isplate, već po srednjem kursu na dan otvaranja postupka stečaja
- na plaćanje kamate da isplate, jer se kamata obračunava do dana otvaranja postupka stečaja.

Na ovaj način drugostepeni sud je pogrešno primenio materijalno pravo i to član 84 i 85 Zakona o stečaju koji se primenjuje na stečaj prvotuženog.

Dakle, drugostepeni sud je prekoračio tužbeni zahtev u ovom delu, nije utvrdio aktivnu legitimaciju KTI, proboj pravne ličnosti je zasnovao na jednom jedinom pravnom poslu, kome je sam u nastavku svoje odluke dao legitimitet (jer je potvrdio da je Conet pravnovajano stekao obveznice od Dunava), a trećetuženog navodno solidarno obavezao sa prvotuženim u iznosu koji ne podobuje iznosu utvrđenog potraživanja u stečaju prvotuženog.

III

Na kraju drugostepni sud je obavezao trećetuženog da tužiocu drugog reda isplati iznos od 11.198.650,69 dinara kao solidarni dužnik sa prvotuženim.

I na ovom mestu je drugostepeni sud prekoračio postavljeni tužbeni zahtev, **ali sada po čak dva osnova.**

Revizijski sud predmetno može da utvrdi prostim čitanjem postavljenog tužbenog zahteva kao i izreke prvostepene presude.

Drugostepeni sud je izašao iz okvira postavljenog tužbenog zahteva, prekoračio je tužbeni zahtev, tako što je:

- samoinicijativno dodao: **kao solidarni dužnik sa prvotuženim** a što nije sastavni deo tužbenog zahteva, niti izreke prvostepene presude
- obavezao trećetuženog na plaćanje iznosa od 11.198.650,69 dinara, i ako je tužilac drugog reda tražio da se trećetuženi obaveže na plaćanje iznos od 111.137,76 usd sa pripadajućom kamatom.

Ono što je drugostepeni sud dosudio tužiocu drugog reda nije traženo tužbenim zahtevom!!! Dokle nezakonito postupanje ide! Ima li ovom kraja ???!

Na ovaj način drugostepeni sud je učinio bitnu povredu odredaba ZPP-a iz člana 374 stav 1 a u vezi sa članom 3 ZPP-a kojim je propisano da sud odlučuje u granicama zahteva postavljenog u tužbi.

Da cela stvar bude apsurdnija, ako je to ikako moguće, sam drugostepeni sud je u svojoj prvobitno donetoj presudi zauzeo stav da je tužilac drugog reda pogrešio prilikom postavljanja tužbenog zahteva, koji i iz tog razloga nije mogao da se usvoji, jer je prevideo da drugotuženog i trećetuženog označi kao solidarne dužnike u odnosu na prvotuženog, a na koji način dolazi do kumuliranja potraživanja.

Upravo ovaj stav je, vođen nalogom drugostepenog suda, zauzeo i prvostepni sud prilikom ponovnog presuđenja.

Pitanje koje se sada kao osnovano nameće je sledeće:

zašto je drugostepeni sud, u situaciji kada tužilac drugog reda nije postupio po nalogu drugostepenog suda i uredio tužbeni zahtev u ovom smislu, ispravio propust tužioca i samoinicijativno dodao deo tužbenog zahteva i obavezao

trećetuženog na plaćanje nečega što nije bio predmet tužbenog zahteva na koji način je prekoračio tužbeni zahtev po dva osnova?

Pored toga u odnosu na ovaj deo pobijane odluke drugostepeni sud je pogrešno primenio brojne odredbe materijalnog prava, isto kao u odnosu na prethodni tužbeni zahtev.

Drugostepeni sud je u pobijanoj presudi zauzeo stav da je došlo do probijanja pravne ličnosti te da je trećetuženi iz tog razloga solidarno obavezan sa prvotuženom.

Međutim niti je došlo do proboja pravne ličnosti, niti je sud na ispravan način utvrdio visinu solidarne obaveze.

Podsetimo da je drugostepeni sud u svojoj prvobitno donetoj odluci zauzeo stav da je potrebno dati jasne, konkretne i na zakonu i na činjenicama zasnovane razloge u vezi sa pravnim institutom – proboj pravne ličnosti, kao i da proboj pravne ličnosti nije dokazan u prvostepenom postupku.

Podsetimo da je u prvostepeni sud prilikom ponovnog presuđenja, a u skladu sa nalogima za postupanje drugostepenog suda, konstatovao da tužiocima nisu dostavili /predložili izvođenje nijednog jedinog dokaza nakon ukidanja, da je s tim u vezi činjenično stanje, koje je drugostepeni sud u pobijanoj odluci prihvatio kao tačno, ostalo nepromenjeno te da nije dokazano da je došlo do proboja pravne ličnosti.

Dokaz: Presuda Privrednog suda u Novom Sadu P-1422/2014 od 16.04.2019. godine
 Presuda Privrednog apelacionog suda 2 Pž-4500/19 od 14.11.2019. godine
 Presuda Privrednog apelacionog suda 3 Pž-9527/13 od 20.08.2014. godine, sve u spisima predmeta

Iznenadujuće drugostepeni sud sada, kod istog činjeničnog stanja, zauzima stav da suprotan svom već zauzetom stavu, da je došlo do proboja pravne ličnosti, a samim tim do solidarne odgovornosti trećetuženog.

Drugostepeni sud predmetno obrazlaže sa opet ne održivom činjenično pravnom konstrukcijom da je prilikom zaključenja navodno ništavog Ugovora o ustupanju potraživanja od 29.12.2006. godine prvotuženi čiji je većinski osnivač bio trećetuženi raspomagao sa obveznicama koje nisu njegove nego glase na tužioce.

Međutim već smo obrazložili u odeljku I b) revizije da su u pitanju obveznice koje ne glase na tužioce i koje je prvotuženi stekao po osnovu pravnovaljanog pravobog posla, a pri kojim revizijskim navodima ostajemo i u ovom delu.

S tim u vezi, a imajući u vidu da je ovo jedini razlog koji je kao razlog naveden za proboj pravne ličnosti, da do proboja pravne ličnosti, a samim tim ni do odgovornosti trećetuženog nije došlo. Na stranu toga što ovaj jedan razlog, čak i da je tačan A NIJE, ne dovodi do proboja pravne ličnosti koji je složen pravni institut i koji podrazumeva isnjenonost više uslova kumulativno, na šta je lepo

ukazao sam PAS u svojoj prethodnoj odluci, pre nego što je iz ko zna kog razloga promenio svoj pravni stav zasnivajući ga na ovoj neodrživoj pravnoj konstrukciji.

Na ovaj način drugostepeni sud je pogrešno primenio materijalno pravo i to član 15 Zakona o privrednim društvima koji se primenjuje u ovoj pravnoj stvari kao i sve odredbe materijalnog prava navedene u odeljku I b) revizije.

Da je drugostepene presuda nezakonita upućuje i razlika u presuđenju u odnosu na potraživanje tužioca prvog reda i tužioca drugog reda.

Oba tužioca imaju potraživanje prema prvotuženom koji je u postupku stečaja, a koje potraživanje mora biti utvrđenje u fiksnom dinarskom iznosu koje u sebi sadrži i obračun kamate sve u skladu sa članom 84 i 85 Zakona o stečaju.

Svestan ove činjenice, a u želji da, iz ko zna kog razloga, „pomogne“ tužiocu i to prekoračenjem tužbenog zahteva, drugostepeni sud u odnosu na Farmaru Čonoplja koja je postavila tužbeni zahev u dolarima, obavezuje trećetuženog na plaćanje u dinarima (u iznosu koji je utvrđen u postupku stečaja prvotuženog), ali previđa da na isti ovaj način „pomogne“ i tužiocu prvog reda i u odnosu na njega obavezuje na potraživanje u dolarima sa kamatom, bez obzira na to što je isto takođe u postupku stečaja prvotuženog utvrđeno u dinarima.

IV

Kada rezimiramo sve napred navedeno zaključujemo da:

- je drugostepeni sud u svojoj prvobitno donetoj odluci dao jasne naloge za postupanje u ponovnom postupku
- je tom prilikom ukazao da nije utvrđeno da KTI ima aktivnu legitimaciju za vođenje ovog spora; da nije dokazano da je došlo do proboja pravne ličnosti a što bi dovelo do solidarne odgovornosti trećetuženog, da su tužbeni zahtevi postavljeni tako što je izostavljeno solidarno obavezivanje a što bi dovelo do kumuliranja potraživanja
- tužioci nisu dostavili / predložili izvođenje nijednog dokaza na sporne okolnosti u ponovnom postupku
- da je prvostepeni sud konstatovao da je činjenično stanje, koje je drugostepeni sud u pobijanoj odluci okarakterisao kao tačno, ostalo nepromenjeno i da tužioci nisu dokazali ništa od onoga što je bio nalog drugostepenog suda
- je drugostepeni sud prenebregao sve napred navedeno u pobijanoj odluci i: bez poziva na jednu jedinu odredbu materijalnog prava zauzeo paušalan pravni stav da je stečajna masa univerzalni sukcesor stečajnog dužnika utvrdio da je ništav pravni posao zbog navodnog nezakonitog raspolaganja prvotuženog obveznicama, i ako je u nastavku iste te odluke, kao pravnovaljan okarakterisao osnov sticanja prvotuženog nad obveznicama utvrdio da je došlo do proboja pravne ličnosti i solidarne odgovornosti trećetuženog samo na osnovu jednog jedinog posla, koji je pravnovaljan a ne ništav
prekoračio tužbeni zahteva u dva navrata
solidarnu obavezu trećetuženog utvrdio u iznosu drugačijem od iznosa potraživanja prema prvotuženom.

V

Imajući u vidu sve napred navedeno predlažemo da Vrhovni kasacioni sud, u skladu sa članom 416 ZPP-a reviziju trećetuženog usvoji u celosti preinači presudu Privrednog apelacionog suda 2 PŽ-4500/19 od 14.11.2019. godine u stavu II, tako što će odbiti žalbe tužilaca u celosti i potvrditi presudu Privrednog suda u Novom Sadu P-1422/2014 od 16.04.2019. godine u stavu 2, u delu stava 3 kojim je odbijen tužbeni zahtev prvotužioca kojim je tražio da se tuženom NLB banka a.d. iz Beograda, naloži da mu solidarno sa tuženim Savkom Ponjevićem iz Novog Sada isplati iznos od 356.021,26 usd sa domicilnom kamatom od 5% na godišnjem nivou počev od 18.06.2006. godine pa do isplate, sve u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan isplate, u delu stava 4 kojim je odbijen tužbeni zahtev drugotužioca kojim je tražio da mu tuženi NLB banka a.d. iz Beograda isplati iznos od 111.137,36 USD sa pripadajućom kamatom od 5,9% na godišnjem nivou počev od 01.07.2010. godine do isplate, sve u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan isplate, i u stavu 6, tačnije da na taj način potvrdi presudu Privrednog suda u Novom Sadu P-1422/2014 od 16.04.2019. godine u celosti, kao i da obaveže tužioce da trećetuženom solidarno isplate troškove prvostepenog, drugostepenog i revizijskog postupka.

U Beogradu, 01.02.2020. godine

Punomoćnici trećetuženog

Aleksandar B. Petrović
ADVOKAT / ATTORNEY AT LAW
Trg Nikole Pašića 12, Beograd, Srbija

Branislav C. ...
ADVOKAT / ATTORNEY AT LAW
Trg Nikole Pašića 12, Beograd, Srbija

Troškovnik:

- za sudsku taksu na reviziju i odluku po reviziji po TT
- za sastav revizije: 180.000,00 dinara

